

vtorek, četrtek in soboto
izhaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
dom za vsa leta 8 gl. — k.
za pol leta . . . 4 . . . —
za četrt leta . . . 2 . . . 20 . . .
Po pošti:
Za vsa leta 10 gl. — k.
za pol leta . . . 5 . . . —
za četrt leta . . . 2 . . . 60 . . .
Vredn. št. in opraviš. št.
je na stolnem trgu (Dom-
plat) hiš. št. 170.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaila:
Za vsako dvestopno
vrsto se plačuje
6 kr., če se tiskane 1krat,
5 kr., če se tiska 2krat,
4 kr., če se tiska 3krat,
veče pismenke se plaču-
jejo po prostoru.
Za vsak tisek je plača-
t. kolek (štampelj) za 30 k.
Kokopisi se ne vračajo,
l. opisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Št. 128.

V Mariboru 30. oktobra 1869.

Tečaj II.

**Zarad visocih praznikov v torek
ne izide „Slov. Narod“; prihodnjo šte-
vilko bomo izdali torej še-le v četrtek.**

Telegram „Slov. Narodu.“

V Logatecu 28.*) okt.

Idrijska čitalnica ogromno slavo štirskim slovenskim po-
slancem, neustrašljivim boriteljem za zedinjeno Slovenijo.

Odbor.

Pri Mali nedelji, 28. okt. [Izv. dop.] Prebivalci naše okolice
kličejo: Slava prvim zagovornikom slovenskih pravic! gospodu
Hermanu, dr. Predlogu, dr. Vošnjaku in soboriteljem. „Vi ste
krv od naše krvi, duh od našega duha.“ Slovenci zginajo brez
Slovenije, in živijo s Slovenijo. Ker mi hočemo, da Slovenci na
veke živé, kličemo v skrajni uri: Živela zedinjena Slovenija!
Jernej Rantaša, župan iz Muravce; Jožef Županec, župan iz Vuč-
kovec; Andraš Filipič, župan iz Radoslavec; Jožef Sorec, župan
iz Bodislavec.

Kje, kam in kako?

Pač ni bilo znotraj še nikdar tako razburjeno avstrijsko cesarstvo,
kar se imenuje velevlad, kar stoji v svojem denašnjem obsegu. Čehi, Poljaki,
Slovenci, Rusini, Tirolci, Dalmatinci stojé nezadovoljni in v resnem boji proti
vladi in proti temu, kar je ta vlada zgradila in hoče vsem narodom brez
razločka njih želj in potreb vsiliti. Od skrajnega juga, kjer že teče slovanska
kri, pa noter do poslednjega severa, kjer je ravnokar zdanja vlada parlamen-
tarno pobita, — nabira se protiven gorski plaz, ki se lahko spesne in strašno
nesrečo za naše cesarstvo prinese, ako ne bode kmalu s pravimi pripo-
močki pomagano.

Pa zastoj gledamo, kje in kadaj se bode poprijelo po pravih pripo-
močkih. Ravno na robe vidimo, da vse, kar vlada stori, da bi zacelila rane,
ktere se čedalje širje in nevarneje odpirajo, ima ravno nasprotno nastopke.
Avstrijo, ktera je po svoji sestavi Evropa v manjši podobi, ktera ima v
denašnjem času torej vsa velevažna vprašanja, ki Evropo pretesajo, v
sebi rešiti: to Avstrijo hoté avstrijski doktrinarji še dalje vladati z geslom:
rasti trava ali ne rasti, kader mi gospodarji ne bomo.

Namestu da bi se resno in dejansko ustrezalo željam in tirjatvam,
ktere vladi stavlajo milijoni državljanov, ktere so izrastle iz naravnih potreb
in individualnega spoštovanja samega sebe, ktere so torej ukoreninjene z naj-
večo močjo, močjo idej: doni posebno avstrijskim Slovanom od teh nemških
kopitarskih politikov: „naša je oblast, oblast črez vas!“ Kam je to geslo na
Českem stvari dovelo, vidi se iz poročila, ktereja je bajé c. k. namestnik na
Dunaj poslal, in ki naravnost pové, da se je bati najhujšega kar se pripetiti
more: krvotlila. Kam je to geslo na Poljskem pripeljalo, videli smo iz zadnjih
volitev, kterih važnost za opozicijo ravno obupani klici vladni najbolj pri-
čujejo.

Čehi se imajo vladi zahvaliti in vladni strogosti, da stojé neprema-
kljivo kot en mož. Dan denes bi jim nemški politiki vse ono, in še več radi
dali, kar so Čehi zahtevali pred nekoliko leti. Nemška vlada, ki jih je vedno
od sebe suvala in oni politiki, ki so menili, da jih bodo s tem utišali, ako
jih zasmehujejo in zaničujejo, so tudi pripomogli, da denes česki narod tirja
popolno samostojnost.

Zdanja vlada je bila podučena, kako je ljudstvo v Boki kotorski, da
se drži svojih starih pravic. A namestu da bi ljudstvo z lepo pogovorili, po-
slali so gospodje tudi v Dalmacijo geslo: „mi imamo oblast.“ Kam je taka
brezobzirnost pripeljala, vidimo že zdaj. Pač bodo nesrečni Bokelji, kterih
ni veliko, vrženi in zatrti, ali koliko milijonov krvavega davka se bo potro-
silo, koliko sinov naše države, ki so od dela vzeti v vojake, bode konec vzelo!

Ravno tako kakor vsem Slovanom in opozicionalcem nasproti obnaša
se vlada tudi proti Slovincem. Namestu, da bi se vsaj dobra volja kazala,
dati nam tiste narodno pravice, ki se že same ob sebi umevajo, sunila je
vlada slovenski narod ravno zadnjič še dalje od sebe, kakor smo prej bili. S
tem, da se je ljubljanski deželni zbor razpusstil, da so se izvoljenim poslan-
cem slov. naroda usta zamašila, razžaljen je ves slovenski narod. Ne da bi
nas poslušali, da bi posvetovali se o tem, kar Slovenci tožimo, da nas teži,
odbijajo nas in naše prošnje na tak način, kakor delajo okoli in okoli. Zato
pa bode tudi pri našem narodu žetev enaka kakor drugod. Vladnim nemškim
ščuvajem ni še dovolj, kar je Giskra z neustavnim razpodenjem slovenskih
poslancev storil. Tisti nemškurski možje, ki javkajo, da je nemštvo tlačeno,

*) Sneg je poškodoval telegrafične naprave, da smo 28. okt. o poludne oddan tele-
gram dobili še le 29. okt. zjutraj ob 9. uri.

Vred.

ako Slovanov tlačiti ne more, ali ako se Slovan posebno Slovenec hoče iz-
viti iz neprenesljive tujčeve pete: tisti kličejo, naj se še ostreje zoper nas
Slovince ravna. Kaj bodo dosegli? Pač samo to, kar so na Českem, na Ga-
liškem in — obvaruj Bog, da bi še povsod tega ne — kar v Dalmaciji.
Črv se zvija, ako stopiš nanj.

Kakor cislajtanskim Slovanom v narodnem obziru, godi se Tirolcem,
ki hoté stare pravice svoje neodvisne, cesarju zmerom zveste domovine va-
rovati. V nemških krogih, ki se liberalne imenujejo, pa despotičneje gospo-
darijo vsem drugače mislečim nasproti, nego so gospodarili nekdanj najhujši
nasprotniki pravega liberalizma, v teh krogih se čuje večer spomin: rabimo
silo in oblast zoper nje.

Pregledovaje to žalostno zmešnjavo v Avstriji, in vidé kako na
brezdnu propada stoji, naj obžalujejo tak položaj najprvo oni, čih gospodo-
željnost in politični grehi so krivi, daje do te zmešnjave prišlo. Vsak je sebi
najbližji in Slovanje smo sebi. Naj se tisti, ki so državni voz povsod tako v
blato zapeljali, da ne more naprej, podvizajo odstopiti in pustiti, da se dr-
žava uravna kot vsem narodom enako pravična, potem bo zginila tista ma-
lomarnost, ki denes mori večino prebivalstva. Daj Bog, da bi zadreg, ki Av-
striji proté, kmalu konec bilo, ne s tem da se vse nemškemu ministerstvu
neprijetne želje zatré, temuče da se spolnijo pravične tirjatve vseh narodov.

Zaupnica g. dr. Zarniku,

ktere smo v zadnjem listu omenjali, glasi se tako-le:

Slavni gospod doktor!

Mi smo Vas videli že Vaša otročja leta in pri igrah neskrbne mla-
dosti. Mnogi izmed nas podpisanih so bili takrat celó Vaši tovariši. Videli
smo Vas med seboj rasti, videli izmed sebe stopiti na oder javnega sveta, in
sicer najprvo na slovstvenem polji mahoma pridobiti si toliko slavo, da je
hitro segla preko meje slovenske domovine. Videli in poslušali smo Vas letos
na govorišči, kjer ste glas junaški povzdigovali za teptani slovenski narod
najprvo po taborjih, na kterih ste sijali med najizvrstnejšimi narodnimi bori-
telji. Zadnje tedne smo se Vam prečudovali v kranjskem deželnem zboru, v
kterem se je tako odlikovalo Vaše vsestransko znanje, Vaša bistroumnost,
Vaša vedno oborožena gotovost, Vaš pogum ter obili humor, da so celó
najhujši slovenski sovražniki bili prisiljeni spoznati Vašo veliko veljavnost.

Oprostite nam, slavni gospod doktor! Če ljubljanski šentpeterski farani,
ako tudi nismo Vaši volilci, Vam vendar, ker smo ponosni, da ste se iz naše
srede povzdignili do zdanje visokosti, izrekamo iskreno zahvalo, ker tako
neustrašno, zlasti značajno, torej brez kakoršnega koli ozira na svojo ali ktero
drugo osebo, delate za slovenski narod, čegar zvesti sinovi smo ter ostanemo
tudi mi.

Da po Vaše povemo, stopili ste med slovenske, od mnogega truda že
nekoliko obnemogle moči, kakor dobrodejno olje v kolesa, ktera začenjajo
počasneje gibati. Imeli smo vedno pazljivo obrnene oči na vse, kar se je
godilo v dvorani pred svetim Jakobom. Zvedeli smo, da je bila posebno
zasluga Vašega neutrudnega poguma, ker so naši deželni poslanci v zbornico
po dolgem vpiranju naposled vendar namerjali prinesiti vsaj nekoliko resolucije
o zedinjeni Sloveniji; slišali smo, da edin Vi, ker se Vam je ta resolucija
zdelo pretesna, ž njeto nikakor niste bili zadovoljni, ter da ste zategadelj v
zboru pred vsem svetom hoteli o njej odkrito povedati svoje misli. Videli in
slišali smo, da edin Vi med vsemi svojimi tovariši s prepričanja niste volili
poslancev v zdanji državni zbor, ker Slovani iz njega nikoli ne dobodemo
pravic, zaktere se že toliko let borimo. Stali ste v poslanskej zbornici, kakor
trden steber, kteri na razpotji kaže cesto v deželo boljše bodočnosti.

Na konci ne moremo zamolčati želje, da bi Slovenci imeli še mnogo
let priliko, Vaše politično delovanje tako hvaležno pripoznavati, kakor ga
zdaj mi pripoznavamo, ter da bi po mnogih na znanstvu, na pogumnosti, na
značaji ter na duševnej sposobnosti Vam enakih zastopnikih slovenski narod
skoraj premogel vsakršne in vse nasprotnike!

Bog živi Vas, slavni gospod doktor! Bog živi zedinjeno Slovenijo, za
ktero tudi mi s Vami vred živimo in gorimo!

V Ljubljani iz šentpeterske fare, oktobra 1869.

(Sledé podpisi.)

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor štajerski.

(Dva in dvajseta seja 25. okt.) Seja se začne z branjem dveh
zapisnikov, ktera sta bila pa tako slabo sestavljen, da je moral posl. Hackel-
berg sredi med branjem prenehati in da je posl. Pfeifer začel brati drug
protokol, pa ravno tako nesrečno. Ko se je po dolgem oviranju in med
mrmanjem poslancev končalo težavno branje zapisnika, prišla je na vrsto
peticija slovenskih studentov, ktere osoda je našim bralcem že drugod
popisana. —

Na neko interpelacijo odgovori vladni komisar, da za zdaj še ni
misiliti, da bi se odpravile mitnice (mavte) na državnih cestah.

Poslanec Hammer-Purgstall zagovarja svoj predlog gledé postopanja proti poslancem, ki bi neredno zahajali v zbornico. On pravi, da je večsi pri najvažnejših stvareh izmed 63 poslancev komaj 40 (še je že primerilo, da jih je bilo samo 32) nazočih. Tudi škofje nečejo dohajati in kažejo s tem, da nečejo spoštovati zbornice. Znani njegov predlog se potem izroči ustavnemu odboru.

Dr. Stremayr poroča o postavi, kako ljudske šole vrediti in vzdržati, in kako bi se morale obiskavati. Postava se sprejme skoraj vsa po vladnem predlogu.

O postopanju slovenskih poslancev govori naš današnji izvirni dopis iz Gradca. Opomniti hočemo le, da se za opuščenje šolnine nista oglasila niti Seidl niti širokoustni Brandstetter, ki je že dve celi leti po Mariboru kričal, da morajo otroci brezplačno smeti šolo obiskavati.

(Triindvajseta seja 26. oktobra.) Nazoče samo 35 poslancev. Ustavnemu odboru se izroči petoro peticij južnostirskih kmečkih srenj za zedinjeno Slovenijo. Hakelberg, ki je v 32. seji tako žalostno debital s protokolom, se odpove mandatu v drž. zbor. Škof mariborski dobi odpust, da se bo pripravljaj za koncil. Peticija slov. študentov se izroči dež. odboru; s tem je priznal zbor sam, da je v prejšnji seji krivo postopal. Naj si za vselej zapazi: Manj strasti — manj blamaž! Natančneje o tem in pismu slov. poslancev: v graškem dopisu.

Po nasvetu finančnega odbora se potrdi za leto 1870 proračun zemljiščno — odveznega zaloga s 1.580.896 gld., iz deželnega zaloga se plača za leto 1870 zalogu zemljiščno-odveznemu letni dolg s 617.526 v mesečnih obrokih. Potrdi se predloženi račun zemljiščno-odveznega zaloga za leto 1868. —

Dež. odbor se pooblašča, da sme v Gradcu napraviti kopeli, povekšati bolnišče in popraviti neko drugo poslopje in v to porabiti k večjemu 110.000 gld.

Postava gledé najdenih otrok v tej sesiji ne more več priti na vrsto, pač pa se naroči deželnemu odboru, naj za pihodnjo pripravi vse potrebne predloge.

Zbornica sklene, da se imajo voliti štirje udje in toliko namestnikov v deželno komisijo, ki se bo napravila zato, da se izvrši postava o zemljiščnem davku izdana 24. maja 1869, in izreče od enem pričakovanja, da se omenjena postava ne bo rabila v to, da bi se povekšal sedanjí davek, ampak le, da bi se primernejše in enakomernejše, torej pravičnejše razdelil.

Prihodnja seja v sredo. Na dnevnem redu poročilo o vinorejski šoli in o norišči.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 27. okt. [Izv. dop.] Zdaj delati v privatnih družbah dnevni red dve reči: consilium abeundi — tako imenuje namreč „Tagblatt“ dež. zbora konec — in noko gasilno društvo, ki ga namerava spraviti na noge ljubljansk konšt. magistrat, tista stranka torej, kateri se je ta zavod pred tremi leti zdel presmešen, da bi ga bila hotela podpirati. Čudno je le, da se v to društvo lovijo tudi nekonstitucionalni mestjani. — Kar se tiče deželnega zbora je splošno mnenje, da se imamo za to parlamentarno šibo zahvaliti filisterskemu Klunu. Dr. Klun je tekel na Dunaj, tam ministrom na ušesih ležal — in maščeval se! Kot nekdanji ud narodnega kluba, pozna natanjko bojazljivost njegovo in potem pač dvombe ni, da je ministrom prijatelj ovadil tudi sedaj narodno večino dež. zbora. Da se pa zbor razgla ni, zahvaliti se imamo zopet njemu. Kakor omahovanje kluba, tako je poznal in menda vladi popisal tudi slaviti značaj narodnih volilcev. Bala se je vlada, da bi se po razpuščenju zbora za par glav celo ne zmanjšala njena stranka in da bi ne prišlo v zbor še več taci narodnjakov, kakor nam so jih dale ravno zadnje volitve.

Klun in vlada sta torej spoznala za dobro, dež. zbora ne raztirati, ampak zatvoriti nedolžni resoluciji vrata. Veseli nas pa, da Ceneta ne vidimo več po Ljubljani pohajkovati. Med tem, ko so delali vsak dan popoldan razni odseki, hodil se je on gret pred kazino, kjer so mu stari penzionisti prav ponižno delali komplimente. Mandata ni položil tudi na konci zasedanja, ampak nesel ga s saboj na Dunaj v svoj biró. —

V „Slov. Nar.“ je bilo brati med družimi dr. Zarnikovimi predlogi tudi, da naj se nasvetuje slavni vladi, da odstrani g. prof. Heinricha iz ljubljanske gimnazije. Da bi osramotil in podrl naklep ta, sklenil je prof. Heinrich svetu pokazati, da ga imajo ljubljanski dijaki raje, nego bi kdo mislil, in kaj stori? Najel si je sedmošolca W. in mu je na tihem ukazal, naj prigovarja sošolcem, da podpišejo zaupnico prof. H.-u, ktera bi uničila ali vsaj opravičila med drugimi ono besedo, o kateri se je že toliko govorilo in pisalo, in s katero je on počastil našo slov. domovino, namreč da je „schweineland“. Ali bogme: kako se je zmotil! Pokazali so dijaki, kako sočutje za-nj imajo. Omenjena zaupnica res pride v sedmi razred in našla je tri nemškutarske podpise; potem je romala zaupnica v šesti razred, a tu je ni hotel nihče podpisati. Še tisti dan jo nese sedmošollec W. prof. H. na dom. Ko gospod prof. le omenjene podpise vidi, se prime za čelo in reče: Tedaj le Vi ste podpisali? Dobro! drugi naj nasledke čutijo!

Naj nam še g. prof. opazko dovoli. Kako se vjema to njegovo početje z liberalnimi načeli njegovimi, katerih ima vedno polna usta? Kolikokrat je dijake svaril in jim grozil s hudimi kazni, ako se kake politične demonstracije udeležijo, zdaj pa on sam prinese v šolo zaupnico, in od dijakov tirja, naj jo podpišejo, drugače naj nasledke čutijo. Kaj-ne, zdaj bi bili dobri „dreckunki“ — tako ste namreč šestošolce počastili —, da bi šli za vas v ogenj. Pa tudi vlada tukaj lahko spozna enega tistih učiteljev, ki šolski čas v politične reči rabi.

Iz Maribora, 24. vinotoka. [Izv. dop.] (Štajerski deželni zbor in štajerski Slovenci). V kroniko slovensko-štajerske politike imamo zapisati važni izstop naših slovenskih poslancev iz letošnjega zborovega zasedanja. Stori se je, kar smo vsi prerokovali, kar se je pri brez-

obzirnem, starodavnem postopanju nemških poslancev nasproti slovenskim in slovenskemu ljudstvu storiti imelo in tudi moralo. Kar deželni zbor štajerski zboruje, nikdar se ni jedna pravica slovenskim sodeželjanom storila, za vse naše narodne potrebe je deželni zbor imel le zasmeh, zasmrambo in nemški galerijski „mob“ ali ljud svoj zaničljivosti polni „gaudium.“ Kaj je narod, kaj je narodno poslanstvo, o tem večina štajerskega zbora v svoji velikonemški oholosti in gorenje-štajerski tuposti niti ne sanja; kruta „bajuvarska“ in „starotevtonska“ silovitost in surovost ne poznava žalosti, ne poznava krvavega znoja in bridkih solz teptanega naroda spodnje-štajerskega, naroda slovenskega. Ako so naši poslanci toliko časa zdržali, storili so to samo v prid slovenske politike, da bi se čisto očito in jasno videlo, kar so oni sami že zdavna vedeli: Ka Gradec nima srca za nas, ka nas tam hoté poneumiti in dušno kakor tudi telesno pogubiti in tako čisto spačene v nemštvu potopiti in ponemčene na suho izvelči, — katero ljubeznjive sanje se pa Nemcem in nemškújem, kakor se čem dalje bolj kaže, ne bodo nikakor uresničile. Kakor so ti nemškúrji v Radvanji pri verfassungsfestu kričali: „preje ko se slovensko kraljestvo naredi, damo krv in življenje“, tako jim tudi mi nasproti kličemo: skusite silo, in videli bode, ka tisti, ki prvi meč potegne, tudi z mečem pogine. Mi ne kličemo sile na pomoč, ampak pravico; dajte nam pravico, in vam in nam sile ne bode treba. „Alea jacta est“ (kostka je vržena!). — Pri tem prizadevanji nemškega zbora, nas ponemčiti in v popolno ubožstvo pahnuti, pa je zanimivo gledati, kako se ti možiceljni strašno smešne delajo. Tako je čitateljem znano, ka se za kmetijsko in vinorejsko učilnico pri Mariboru ni nobeno posestvo kupilo, in ka se zbor ni mogel zediniti zastran nakupa ne Pikardije ne Racerhofa. Tako tedaj ni nobeno posestvo za tako šolo nakupljeno. Pa kaj je zbor na koncu sklenil? — Sklenil je, naj se v mariborskem mestu hiša najme, v kateri naj bi se kmetijski in vinorejski nauki razlagali, ta pa samo tedaj najme, ako se bodo učitelji in učenci za tako šolo našli. Kdo se ne bo de temu koraku čudil, ali kaj pravim čudil, le smijal? — Kmetijska šola, to je, taka šola, kjer se oranje, sajenje, obrezovanje trt itd. itd. uči, brez njiv in vinogradov! Morebiti bode prihodnji učitelj kmetijstva na zelenopogrneni mizi oral in v pljuvalnike sejal in krompir sadil ali pa po strehi najete hiše grobal in trse sadil? Pri „visokem“ podnaukovanji nemškem je kaj takega vse mogoče. Slovenski mladeniči, veselite se te šole! — Ka se je vrlim slovenskim dijakom graškega vseučilišča, ki so za učitelja slovenskega jezika prosili, slovenski pisana prošnja nazaj dala, naj jo na nemško prestavijo, kakor da bi graški zbor le za Nemce bil, za Slovence pa ne, kaj drugega ni od tega zbora pričakovati. Za učitelja prosijo ti dijaki, pa še za slovenskega učitelja, to je graškemu zboru preveč! Slovenci naj prosijo, za kaj čejo drugega, le za učenost in za omiko naj ne prosijo. Nemški poslanci hočejo Slovincem vse privoliti, le za narodne šole in za narodne učitelje naj ne prosijo. Vrli dijaki in vrle občine slovenske, zapisujte si ta nauk za ušesa! Zberite se, pa zložite nemško peticijo, pa ne za šole in učitelje, ampak za težkega „müretalskega bika“, in videli bode, Vaša prošnja bode uslišana!

Iz Gradca 26. okt. [Izv. dop.] Pri posvetovanji šolske postave je predložil g. posl. Lenček, naj se odpravi šolnina za posamezne in naloži na davek. Podpiral je svoj predlog prav dobro, dokazovaje, da je šolnina za posamezne veliko breme. Stariši, ki imajo po več otrok, se bodo jako upirali, svoje otroke v šolo pošiljati, če bodo moraliza vsacega po 10 do 20 kr. na teden, tedaj po 5 do 10 gld. na leto plačati. Res da revni bodo šolnine oproščeni, bati pa se je, da občine bodo le redko tako revščino priznale, da se same ogibljejo stroškov, ki bi potem one morale plačevati. Ker bodo otroci večidel do 14. leta morali šolo obiskovati, bodo stariši še tudi to škodo imeli, da svoje otroke ne bodo mogli k nobenemu delu rabiti. Nepravilno bi torej bilo, jim še naložiti breme šolnine. Tudi učitelji ne bodo tako neodvisni, če se bo zanje šolnina pri strariših pobirala in cela šolska postava ne bo priljubljena. Odgovarjal je dr. Rechbauer in tirjal, naj stariši plačajo šolnino. Za predlog g. Lenčeka je potem govoril še g. dr. Vošnjak, naj se raje na davek naloži znesek šolnine, kakor da bi jo posamezni plačevali. Pri glasovanji so za odstranjenje šolnine bili samo slovenski poslanci, nemških pa nobeden, čeravno je več od njih pred sejo g. Lenček-u obljubilo, da bodo ž njim glasovali.

Ena najvažnejših postav, šolska postava, ki ima 60 §§., sklepala se je v malo manj kot treh urah. Ali ni to prenačlenje? In niso naši slovenski poslanci popolnoma opravičeni, da raje zapustijo deželni zbor, kakor da bi podpirali vlado v njenem jasnem namenu, deželne zборе in avtonomijo dežel na kant spraviti.

Iz Gradca 27. okt. [Izv. dop.] V včerajšnji seji je deželni zbor po predlogu dr. Rechbauer-ja sklenil, isto prošnjo, katero so slov. študentje tukajšnjih viših šol po g. Herman-u oddali deželnemu zboru, zopet prositeljem vrniti z odlokom, da naj dodajo avtentični nemški prevod. Že popoldne je g. Herman nazaj dobil prošnjo z goro omenjenim odlokom. On pa prošnje ni nazaj dal študentom, ampak jo denes zopet poslal deželnemu zboru z tem-le pismom:

„Slavno predstojništvo dež. zbora!

Sl. dež. zbor je meni vrnil slovensko prošnjo tukajšnjih slovanskih študentov gledé stolice slovanskega jezika, z nemškim odlokom, da naj se doda nemški prevod.

Ta prošnja je meni bila od prositeljev dana, da jo predložim sl. deželn. zboru.

Jaz po svojem mnenji nimam niti pravice, niti dolžnosti preskrbeti ta prevod. Pa tudi prositelji niso dolžni, kajti v štajerski deželi prebiva kot drugi, tudi slovenski narod, slovenski jezik je drugi deželni jezik, deželni zbor sam je nemško-slovenski, in osnovne državne postave veljajo tudi za Slovence. Slavno predstojništvo naj blagovoli, priloženo prošnjo še enkrat sl. dež. zboru oddati, da se z njo po ustavnem potu ravna.

Gradec 27. okt. 1869.

Hermann, m. p.

To pismo je deželni glavar v današnji seji prečital. Nemški poslanci so dalj časa molčali, potem se vendar vzdigne g. dr. Altman in nasvetuje, naj se prošnja dež. odboru odda, kar dež. zbor potrdi. Torej se je denes ravno to zgodilo, kar je včeraj nasvetoval g. dr. Vošnjak. Da bi včeraj bil to storil dež. zbor, prihranil bi si bil blamažo, da mora sam preklicavati svoje sklepe in slovenski poslanci bi morebiti še denes sedeli v zbornici.

Pri današnji seji slovenski poslanci niso nazočili. Po prebranjem zapisnika prejšnje seje naznanja dež. glavar, da mu je došlo pismo slovenskih poslancev, ktero vam je že znano. Predsednik ga sam prebere.

Nemški poslanci so bili jako osupnjeni in dalj časa je trajalo, preden se je oglašil dr. Rechbauer. On reče, da tako postopanje je proti dež. redu in da morajo slovenski poslanci ali priti ali svoj mandat položiti. Nasvetuje, naj se to pismo izroči ustavnemu odboru. Temu pritrdi zbor in ustavni odbor se skliče na denes zvečer ob 6. Ker se zbor že v saboto konča, se ne bo moglo nič odločnega storiti, ker za take slučaje v dež. redu nič ni sprevideno in se bo morala še lo nova postava delati, kaj je začeti v takih okoliščinah?

Iz Istre, 26. okt. [Izv. dop.] (Poreški zbor.) Denes je stopil slovenski poslanec g. Ravnik prvokrat v poreški zbor. Gledal je na desno in levo, ali nikjer ni našel druga ne po rodu ne po čutju. Lahoni s svojimi bradami „à la Emanuele“ so ga pisano in posmehljivo gledali, kakor da je g. Ravnik kakav divja zver iz južne Amerike. Ko ga predsednik pozove na prisego vstane g. Ravnik in govori takole: „Potrebno se mi zdi spregovoriti vam, častita gospoda, par besedi pred slovesno obljubo. Mislim, da slavni zbor ne krati nobenemu poslancu pravice, posluševati se v obravnavah tistega deželnega jezika, kterega bolje pozna. Kakor Slovan poznam dobro svoj materinski jezik, laški znam le za potrebo. Ali vidim, da v današnjih okoliščinah bi govoril v tej zbornici zidovju posluževaje se svojega jezika, zato odstopim za zdaj prostovoljno od svoje pravice. Govoril bom tudi jaz laški. Ne zamerite, ako se ne bom mogel v tujem jeziku izraziti tako točno, kakor se vsakemu parlamentu spodobi.“ Na to ni črnil nobeden besede, in ko bi bil kdo hotel kratiti tudi to pravico, bi bil g. Ravnik zapustil poreški zbor za vekomaj. — Razprava je trajala do dveh popoldne, ker dr. Madonizza, Dalmatin po rodu, vojvoda vseh slavofagov, je stavil predlog, da se zatarejo vsi samostani. Na mestu, kjer je zdaj zbornica, je stala pred nekoliko leti cerkev sv. Frančiška, in ravno na tem mestu je Madonizza obiraje frančiškane rekel: da sv. Frančišek je bil norec! Za njegov predlog je glasovala večina. Iz tega spoznate duh poreškega zbora.

V Pragi, 26. okt. [Izv. dop.] Ko je vladni organ „Pr. Abblt.“ dolgo časa skušal ometavati podlage česke opozicije, so ga podučili narodni časopisi in kolikrat celi česki narod, da česka opozicija ni tako prazna in publika, kakor si on misli, in jel je tedaj napadati voditelje českega naroda, kot zapeljivce českega ljudstva, ter jih pri vsaki priložnosti ovajal: kolikrat je bil še celo „prepričan“, da narod ni enih misli z njegovimi voditelji; in ko so mu zadnje volitve vzele tudi to gradivo, se je spravil na česko zgodovinsko pravo, ter jo jel sem a tam ometavati, dokler ga je tudi tu zavrnil „Pokrok“, kimu je dokazal, da je v česki in sploh avstrijski zgodovini jako slabo podučen. Vzeta so mu torej vsa orožja proti narodni opoziciji, tedaj mu ne ostane drugega, nego nesramnost.

Nekoliko časa sem, in sicer kar je interpeliral vladov „zboru ustavov-zvestih“ baron Korb pl. Weidenheim zaradi nevarnosti po deželi, je slednja glavni predmet diskusije tukajšnjih posebno nemških listov. Res je iz vseh krajev Česke slišati dan ko dan o hudodelstvih, o roparijah in tatvinah, nič pa ni čuti, da bi se bilo od vladne strani kje kaj storilo proti rastoči nevarnosti. Vodja namestništva baron Koller je odgovoril na imenovano interpelacijo dvakrat. Prvič neposredno v „zboru ustavov-zvestih“. Tu je rekel, da ga je volja storiti vse, da mu pa zdaj manjkajo posredki, kajti na Dunaju mu nočejo dovoliti 250.000 za pomnoženje četnikov (žandarjev). Zraven je pa tudi povedal, da je Česka druga dežela v Cislajtaniiji, ki je primerno s četniki najbolj obdarovana. Drugič pa je odgovoril neposredno v svojem organu „Pr. Abblt.“. V temu družem odgovoru čujemo, da je vzrok tatinstva, roparij, umorov in drugih enacij hudodelstev — česka opozicija. — Škoda da tega ni vedel b. Korb, preden je interpeliral vladu, morda bi se bil obrnil s svojo interpelacijo na celo česko opozicijo. — Imenovani list „se ne boji, to javno izreči“. Kaj se bo bal, ki vé da sme pisati, kar se mu ljubi. Do zdaj smo bili navajeni brati surove napade, grde obdolžitve le po dunajskih listih, denašnji „Pr. Abblt.“ pa potakne v tej zadevi vse Dunajčane v žep. Česka opozicija je po njegovih mislih največji vzrok vseh protipostavnih neredov na Českem, ker se sama poslužuje nepostavnih posredkov, kakor: taborov; javne narodne slavnosti in provodi vse to so vzroki, da ljudje kradejo in pobijajo. To je zadnje orožje omahajočega, pobitega nasprotnika.

Vlada ne stori proti nevarnosti nič, ako podtika njeni vzrok česki opoziciji, namesto, da bi ga odpravila resnično tam, kjer ga je iskati. S tacim postopanjem zamujenega ne bo popravila in krivico od sebe odvrnila, ampak ravno nasprotno. Četniki in policaji naj bi se raje pošiljali za tatovi in razbojniki, nego da hodijo že tako nezadovoljni narod po taborih, narodnih slavnostih in volitvah razdraževati; gotovo ne bo slišati potem toliko pritožeb zavoljo nevarnosti. —

Nedavno se je našlo neki mrtvo človeško truplo. Četnik ga je moral varovati do prihoda komisije. Preden pa je komisija prišla, je prišel telegram, da se ima „Politika“ konfiscirati in četnik je moral zapustiti mrliča ter oditi pomagat konfiscirati. Med tem pa je bil mrlič okraden. — Prešli teden sem imel priložnost slišati nekega četnika, ki se je pritoževal, da je bilo letošnje leto mnogo posla. Na vprašanje: kako to? je odgovoril, da je bilo vedno treba po taborih hoditi, ljudi preganjati po narodnih veselicah in zadnje čase pa — pri volitvah pomoči vladnim kandidatom sijajne propasti.

To je tedaj vzrok nevarnosti po deželi, ktere ne bo poprej konec, da bo vlada skušala odpraviti napake, ki so se urinile v četniška povelja.

Politični razgled.

„Il Trentino“, organ tirolskih Italijanov, prinaša v 242. listu 23. vinotoka interpelacijo slovenskih poslancev v graškem deželnem zboru ter ima predgovor in zagovor te interpelacije, ktero prinaša célo in na zanimivih mestih z razločnimi črkami natisneno. Predgovor „Trentinov“ se glasi: „Pred nekterimi dnevi nam je bil poslan prepis interpelacije, ktero je c. kr. namestniku štajerskemu stavilo sedem slovenskih poslancev, ki se udeležujejo deželnega štajerskega zbora v Gradcu. Ker je po eni strani slovansko vprašanje v Avstriji največje važnosti že samo na sebi, in ker je po drugi strani položaj onih Slovanov, ki že mnogo stoletij dišejo pod jarmom drugih narodnosti, jako podoben z našim položajem na Tridentinskem, ktero je pomešano z narodnostjo, s ktero nimamo nič občega, z narodnostjo, ktera svojo številno premoč obrača v podjarmljenje te italijanske zemlje, kteri jarem jej brani veseliti se one svobode in onih pravic, ktere bi vsled osnovnih zakonov cesarstva avstrijskega morale vsem narodnostim te države občne biti, zato smo mislili, ka našim čitateljem jako ustrezemo, ako jim priobčimo brez razlaganja glavni del tega prevažnega spomenika (importante documento) (Sledijo besede interpelacije in podpisi) Potem list na dalje piše: „Ako po gorej stoječih besedah interpelacije položnje tridentinskih Italijanov nasproti tirolskim Nemcem primerjamo, najdemo brž med njimi največjo podobnost (la più perfetta analogia), kar se namreč tiče političnega položnja; samó v tem je razloček, da slovenske tožbe navajajo neskončno in brezskrajno mero krivičnosti od strani nemštva, ktero jih žuli, naše (italijanske) tožbe pa obstajajo posebno v tem, ka mi obžalujemo, ka vlada v Innsbuku z nami nenavadno ostro postopa, kakor smo se že večkrat pritožili, ka se naša narodnost italijanska na vse mogoče načine psuje in ka nasproti temu zasramovanju (insulti) nimamo drugega orožja, kakor da ga pri vsaki priložnosti konstatujemo. Ako še primerimo postopanje štajerskih Slovencev nasproti njih tlačilcem, in pa postopanje Tridentincev nasproti tirolskim Nemcem, najdemo, da prvi še vedno pošiljajo svoje poslance v deželni zbor, med tem ko se Tridentinci vsakega udeleženja tirolskega zbora izogibljejo; samo nasledek je pri obeh enak: da o be narodnosti do zdaj niste čisto nič dosegle. — Kakov izid bode ta skrivna vojska (sorda guerra), ktero ima sedanja „liberalna“ vlada z vsemi enemškimi narodnostmi cesarstva, to je težko prevideti; da taka vojska biva, da vlada od centralizacije noče popustiti, ona, ki se svobodomiselná imenuje, to se tudi iz interpelacije štirskih Slovencev jasno vidi.“

Prasški „Pokrok“ svetuje, naj bi vlada českih polkov ne pošiljala v Dalmacijo in pravi: Kaiserfeld je trčil da so Nemci edini Avstrijanci, pošiljate torej v Dalmacijo svoje Avstrijance — deutschmeister.

V deželnem zboru gališkem so se razdelili med poslance nasveti ustavnega odbora; odbor svetuje, naj se popolnoma ponovi lanska državopravna resolucija, naj se pošlje adresa na cesarja in naj se v adresi povdarja potreba narodne autonomije in izreče pritožba, da se obstoječe postave izvršujejo v tako centralizujočem smislu. — Ali se bo podaljšalo zasjedanje tega zbora, ni še določeno; linški zbor bo še dalje zboroval; to bo prosil tudi zbor bukovinski, graški pa brezskrbno podi najvažnejše predloge čez zbornico in bo pri takem ravnanji lahko končal svoj „divji lov“ že v saboto!

V tirolskem deželnem zboru so zavrgli s 33 proti 21 glasovom neposredne volitve. „N. fr. Pr.“ se tolaži, da bomo v kratkem čuli, ka se je zbor razpusil. — Prasški zborček bo menda sklenil adresso na cesarja, v kteri bo zopet in še enkrat povdarjal, da brez sedanje ustave bi moral svet razpasti. Nekterih ljudi pač nobena skušnja ne izpametuje.

Kar je zakrivilo dunajsko birokratično gospodarenje v Dalmaciji, rodi vedno huje sadije, samo da bodo škodo trpeli, ne oni ki so jo napravili, ampak v prvi vrsti slabo vladani Dalmatinci in v drugi država sama. Zdj se je v cesarsko naredbo 25. okt. za Kotarsko okrajno glavarstvo oklicalo izjemno stanje, vsled kterega ima vsakdanji vojaški zapoveljnik tega okraja vso oblast v rokah. Kaj bo opravil, bode se v prihodnje kazalo. Do zdaj o ekspedicijah naše vojske ni nič dobrega povedati. V vojaških krogih dunajskih si pripovedujejo, da je vojno ministerstvo dobilo jako žalostnih sporočil ter da je več viših častnikov ranjenih. Obrist Jovanović se je s svojo četo napotil proti Dragelji, da bi se tam preskrbel s strelivom in živžem. Uporniki pa so ga odgnali, padlo je mnogo vojakov, Jovanović sam je ranjen. Tako poročajo prasški listi, pa tudi uradna sporočila pripoznavajo, da je c. k. vojska dobila svojo hibo. Fml. Wagner je poročal na Dunaji, da je dokazano, ka uporniki iz Hercegovine in Črnogore podporo dobivajo in da bo torej treba tudi na turških tleh, zlasti ob črnogorski meji razpostaviti c. k. voj. Ministerstvo zunanjih zadev je torej telegrafično prosilo pri turški vladi, da bi smela naša vojska stopiti na turška tla. — Vojvoda Luka Vukalović je razglasil v „Zastavi“ oklic, v kterem kliče južne Slované k uporu. — Nekoliko upornikov so neki vjeli in jih hitro usmrtili. — Župan in poslanec Vojnović je prišel z adresso dalmatinskega deželnega zbora na Dunaj in bo Giskri natančneje poročal, kaj o n misli o uporu.

Pruski kralj je iz Dunaja v Berlin poklical barona Wertherja, ki je imenovan za poročnika v Parizu, kamor pojde bajè pred, kakor je bilo s početka odločeno.

V poslanski zbornici s a k s o n s k i je glasovala precej poštena manjšina zato, da so redovi (ordensauszeichnungen) nepotrebni in naj se torej iz proračuna zbrisejo vsi dotični stroški. V Avstriji so se pač odpravile premije za majhne otroke — velikim pa ostanejo tudi še za prihodnje.

Španjci še vedno iščejo svojega kralja; sicer se v tej zadevi ne more porazumeti niti nalašč za to voljena korteska komisija, niti ministerstvo ktero ne bo nikogar nasvetovalo, in vsak poslanec bo glasoval, za kogar mu drago; kdor dobi največ glasov, postane kralj, ko bi ne hotel izvoljeni krone prevzeti, bode se naprej glasovalo. Največ upanja ima menda še zmerom vojvoda Montpensier.

Razne stvari.

* (Ljubljanska in tržaška pošta) nam je izostala, vlak se je zakasnil.

* (Iz Gradca) se nam je 28. oktobra pisalo: Ker so slovenski poslanci izstopili za to sesijo, se samo po sebi razumeva, da za dneve še trajajočega zbora se tudi resignirali na svoje diete in to naznanili pri dež. blagajnici.

* (Vesele ure slovenskega vrednika.) Iz Celja se nam poroča, da je že precej naraslo število naših tiskovnih pravd, in da še vedno narašča. Tisti dan, ko nam je naš dopisnik pisal, bilo jih je pripravljenih devet. Kaj se je kasneje zgodilo, ne vemo. Otožen je tudi članek „Slovenski jezik pred celjskimi porotniki“. Obravnave so odložene na mesec december. Ali pa se po tem takem končajo v enem mesecu, ne vemo — pa bomo že še zvedeli!

* (Tom. Šraj), vodja c. kr. više realke v Ljubljani, je zaradi svojega v „Slov. Narodu“, kakor tudi po drugih slov. časopisih popisanega surovega postopanja v Kameniku prišel v disciplinarno preiskavanje. G. dež. glavar Konrad vsaj je tako trdil in obžaloval, da ne more nič drugega storiti. Včasih je vedel g. Konrad za izdatnejša sredstva; kaj pa da kmetov ni mogoče deti v — disciplinarno preiskavanje!

* (O znani resoluciji kranjske večine) pišejo „Novice“: Celemu svetu je znana resolucija, ker je že natisnena bila in med poslanci razdeljena; v dotičnem odseku po dogovoru z večino zborovo sklenena, je tedaj prav tako kakor v zboru že sprejeta. Zato stoji resolucija veljavna, in če grejo poslanci kranjskega zbora v državni zbor, ne pridejo tje več s praznimi rokami, ampak oni prineso „iz deželnega zbora“ resolucijo ter morejo kakor Poljaci zahtevati rešenje njeno. Da se je vlada zbala formalnosti dokončnega sklepa v javnem zboru, je s tem dokazala to, da čuti tehtnost resolucije in da ne prezira veljave kranjskega, če tudi majhnega zbora. Ako bi tako temu ne bilo, pustila bi bila zboru, da prinese resolucijo in da beseduje, kar koli mu drago. — Ali da smejo drugi zbori sklepati o „direktnih volitvah“, da smejo podkopavati podlago vse ustave (diplomo 20. okt.), kranjski deželni zbor pa resolucije svoje na temelji § 19. deželne ustave ni smel očitno dognati, to je zopet znamenje, da se Slovanom z drugo mero meri kakor Nemcem. Dokler pa bode tako, res ni mogoča sprava med avstrijskimi narodi, in zadovoljna in krepka Avstrija ostane po takem le „pium desiderium“. Pridejo pa časi — to je gotovo — ki bojo pričali, da oni, ki dandenes stojé v vrsti opozicije (nasprotnikov), bili so najboljši prijatelji njeni. — Národna večina deželnega zbora je pred razhodom sklenila, vse važnejše obravnave deželnega zbora z dotičnimi popolnimi govori v posebni knjižici na svetlo dati in med narod naš razdeliti.

* (Poljski Svetec). „Novice“ so zopet enkrat zgromele nad nami, ker smo imenovali Ziemalkovskega — poljskega Svetca. Kdo pa je Ziemalkovski? Stara „Presse“ piše o njem in o njegovi stranki: „Bila je to ustavoverna stranka, ki je hotela na ustavni poti priboriti svoji deželi tirjave izrečene v gališki resoluciji. Ona bi bila, dokler bi se ne bila ž njo storila sprava, vselej in povsod glasovala proti vladi in bi bila kazala z vso ostrostjo svojo opozicijo v vseh vprašanjih, a ona bi ne bila nikdar iz državnega zbora izstopila.“ To je kolikor mi vemo tudi stališče Svetčeve, samo da njegova opozicija proti vladi ni tako daleč tirana. Če smo torej komu krivico storili, storili bi jo bili s svojo primero k večjemu — Ziemalkovskemu, kar je s tem popravljeno. — Očitane, da sovražimo narodno večino, ni vredno odgovora, kajti kje je sovražstvo, kazalo se je 2. septembra pri zboru slov. poslancev v Ljubljani. Kako pa stojimo s „Tagblatom“ in njegovo stranko, vsakdo vé, kdor si ni storil obljube, da sploh ne bo bral nobenega slov. časopisa. „Novice“ pa so nam to zdaj še dolžne ostale pokazati, kako se mirno zavračaje drugačno mnenje — kako torej, da ljubljanski poslanci od nas tirjajo, do česar se tudi njih lastni organ ne more popeti?

* (Baklada slovenskim poslancem v Gradcu) je bila že v nevarnosti, da je „oko postav“ ne dovoli. Študentje so bili pri policiji dobili potrebno dovoljenje in storili svoje priprave, ko jim ob 1/27 zvečer pride od c. kr. namestnije prepoved! Kako so stvar potem uravnavali, tega še ne vemo. — V graški „Tagp.“ beremo, da so nekteri nemški potepenci med baklado živigali. Iz privatnega pisma smo zvedeli o tej ovaciji: V naglici Vam sporočujem, da so denes zvečer slovanski študentje tukajšnjih viših šol na čast slovenskim poslancem, od katerih sta pa le še gg. Hermann in dr. Vošnjak tukaj bila, napravili veličastno baklado z petjem pred njunim stanovanjem v „Fürbergasse.“ Gromoviti živio-klici, v Gradcu na ulicah ne navadna prikazen, pozdravljali so g. poslanca, ko sta se prikazala pri oknu. Po bakladi je bil shod v „slovanski besedi“, ki je bila povseh obširnih prostorih napolnjena navdušenih Slovanov, posebno studentov. To vam je bil krasen večer in dokaz Nemcem, da za slov. poslanci stoji vsa omikana mladina slovenska. Največja hvala za aranžiranje te svečanosti in vseskozni lepi red gre g. Oblaku. — Graški listi pripovedujejo, da je pri tej priliki govoril prof. Maassen in da je njegov govor jako dopadal.

* (Tiskovna pravda), katero je imel vrednik Smolkovega organa „Dziennik Lwowski“, je imela za vzrok neke politične kombinacije o evropski prihodnosti. „Dz. Lv.“ namreč govori o neki brošuri, ki je izšla v Leipzigu in ima naslov „tri pisma iz vzhoda.“ V tem članku se pravi: „Tri državne celote se morajo v Evropi narediti: romanska, ki bode obsegala Španjsko, Francosko in Italijansko; germanska, ki bode obsegala Nemško, Angleško, Dansko, Norveško in Švedsko; slovanska celota, obsegajoča Rusijo, Poljsko in Jugoslovansko.“ Avstrija pa bi po misli pisateljevi ne imela pravice, da politično živi. „Ta sprememba“ — govori članek dalje — „ne bode mogla brez krvi izvršiti se, posebno oživenje Poljske ne.“ V tem članku je državni pravnik videl šuntanje proti enoti cesarstva in kaljenje javnega miru po §. 65., lit. a, k. z. — Porotniki so pa enoglasno spoznali vrednika nekrivega.

* (Simona Jenka literarna zapuščina) je bajé, kakor se

nam je poročalo, precej bogata. Kakor pa vemo, Simon Jenko v zadnjih letih zaradi svoje telesne bolehnosti, kakor tudi zaradi duševne pobitosti ni skoro ničesa slovstveno delati mogel. Torej je ona zapuščina iz njegovih prejšnjih let. Pa že ko je Jenko svoje pesmi (pri Giontiniju v Ljubljani) izdajal, vemo da je mnogo svojih prej natisnenih, in tudi nenatisnenih proizvodov sami zavrgel. Našlo se bode torej v njegovi zapuščini, če je tako obširna kakor čujemo, več stvari, ki so iz njegovih mlajših let in bi brez kritike izdane, Jenkovemu imenu in pesniški slavi več kvare nego koristi delale. Zatorej naj se nam ne šteje v zlo, ako že zdaj opominjamo, naj oni gospodje, katerim je v roko prišla, izročé jo zanesljivi kritično razbirajoči roki taci mož, ki so Jenko kot pesnika natančneje poznali in vedé njegovo sodbo strinjajo s svojo lastno, kakor so: Štritar, Levstik, Erjavec . . .

* (Književnost.) „Srpske narodne pripovietke“, ktere je na svetlo dal Vuk Štef. Karadžić, so se v prvem natisu že čisto poprodale. Ker je bilo od nekdanj in zopet zdaj mnogo poprašenja po izvrstni narodni knjigi, odločila se je Ana, udovala V. Karadžića, knjigo pomnoženo z nova izdati. Knjiga bo obsegla 20 pol osmerke in bo potem naročevanja stala 1 gld., kasneje v knjigotržji pak 1 gld. 20 kr. Prenumerantov imena se bodo tiskala na koncu knjige. Naročuje se pri izdatelji: Ana Karadžić, Landstrasse, Marokkanergasse Nr. 3, na Dunaji. Nadejati se je, da tudi Slovenci pridno sežejo po njej. —

Lepo ukoreninjene trsne sadeže (Wurzelreben)

oddam iz lastne trsnice (Rebenschule):

1. Vranek ali črnina (blaue Zimmttraube) 7000
2. Erjavina (muskirter rother Portugieser) 3000
3. Traminec (rother Traminer) 5000
4. Žlahnina (weiser Gutedel) 1500
1000 po 12 gld., dobro v mah in slamo zaviti, na železniško postajo „Pragerhof“ postavljeni;
5. Malnik ali pošipon (weiser Mosler) 7000
1000 po 10 gld.

Dr. J. Vošnjak v Slov. Bistrici, via. „Pragerhof“.

OZNANILO.

Platnina, blago za obleko, suknina, jopiči, plašči

se bodo kratko časa v prodajalnici: **gosposke ulice št. 113**
v izvenredni prodaji

oddajali in se bo vse blago, na drobno in debelo, mnogo ceneje, kakor se v fabrikah dobiva, prodajalo.

Cena.

Platnina

1 trobela 30 vatlov	polplatnine	5 gld. in več.
1 „ 30 „	creas-a	7 „ „ „
1 „ 38 „	trdega platna	11 „ „ „
1 „ 50 „	holandskega	18 „ „ „
6 platnenih robcev		90 kr.
Chiffon, Toilleforte, Naturel vatel po		15 „

Perila

mного na izbor, zlasti za dame, prav po ceni.

Mizni prti in prtíci.

Blaga za obleke

največi izbor po 10, 12, 14, 18 kr. do najboljše baže.

Suknina za suknje, hlače, kožuhe, double, velour po čudovito nizki ceni.

Jopiči in plašči po razni ceni, velika zaloga.

Več 1000 vatlov zavrnikov (kosov platna) po 5, 6, 8 in 10 vatlov vkup se prodaja po čudovito nizki ceni.

Pismena naročila za gotov denar ali proti poštenu povzetju bomo kar najbolje izvršili.

Na to izvenredno prodajo P. T. občinstvo posebno pozorno činimo pristavljaje, da smo porok za vsako blago, ki se pri nas kupi.

Prodajalnica dunajskega blaga
Schneider & Betelheim.

Prodaja se samo in edino le

v gosposkih ulicah št. 113, nasproti Pichsovi kavarni v Mariboru.